

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	36758
Nom	Història de la Filosofia del segle XIX
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau de Filosofia	35 - Història de la Filosofia del segle XIX	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
RAMOS VALERA, MANUEL	359 - Filosofia

RESUM

Panoràmica dels corrents filosòfics fonamentals i dels seus autors de referència al llarg del segle XIX.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Encara que no siga una condició imprescindible haver cursat les assignatures Història de la filosofia moderna I i II, seria convenient haver-les cursades, perquè es tracta duna assignatura els continguts de la qual es van decantant en diàleg directe, moltes vegades crític, amb el pensament modern.

Un altre tipus de requisits:

Pel que fa als coneixements i habilitats requerits, el nivell bàsic desitjable dels i de les estudiants que



cursen l'assignatura és el que proporcionen les matèries de l'àrea de fil

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Introduir els i les estudiants en el context de la gènesi i el desenvolupament del pensament filosòfic del segle XIX.
2. Donar a conèixer els principals textos, autors, teories i corrents de la filosofia del segle XIX.
3. Treballar directament alguna de les fonts filosòfiques més significatives d'aquest període i ser capaç de comprendre-les, interpretar-les i analitzar-les críticament.
4. Descobrir els principals problemes filosòfics que es van plantejar durant aquesta època i relacionar-los amb els principals successos i característiques de l'època.
5. Ajudar els i les estudiants a adquirir les claus hermenèutiques des d'on interpretar els textos més importants de la filosofia del segle XIX.
6. Que els i les estudiants puguin reflexionar sobre el procés formatiu en què es troba i orientar-se en el seu futur professional, a partir d'elements aportats per l'assignatura.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

2. LA FILOSOFIA DE L'IDEALISME ALEMÀ.

Panoràmica i característiques generals. La filosofia de l'esperit subjectiu de J. G. Fichte. La filosofia de la naturalesa de F.W.J. Schelling.

3. HEGEL: LO ABSOLUT I LA DIALÈCTICA.

- L'absolut des del debat amb Kant i amb l'idealisme postkantian.
- La fenomenologia de l'esperit: l'experiència de la consciència.
- El sistema i la ciència de la lògica: el desplegament de la substància-subjecte.
- Hegel i les seues interpretacions.



4. MARX: LA DIALÈCTICA MATERIALISTA

- Feuerbach i lesquerra hegeliana.
- La filosofia de la història del materialisme dialèctic.
- La lluita de classes y el proletariat com a subjecte.
- El capital: plusvàlua i fetitxisme

5. SCHOPENHAUER: VOLUNTAT I REPRESENTACIÓ.

La crítica de la filosofia kantiana i la redefinició dels conceptes de fenomen i cosa en si.

- El món com a voluntat.
- El món com a representació.
- El pessimisme de Schopenhauer.

6. KIERKEGAARD: FE I EXISTÈNCIA

- La crítica de lidealisme des de la singularitat de lexistència.
- El concepte dangoixa i la no-relació amb Déu.
- Labsurd com a fora del logos

7. NIETZSCHE: LA GENEALOGIA I LA VIDA

- Veritat i llenguatge.
- L'art i la vida com a fora del logos.
- La genealogia de la moral i la transmutació dels valors.
- Etern retorn i superhome.
- Nihilisme i voluntat de poder.

8. ALTRES TENDENCIES.

- Historicisme, positivisme i pragmatisme.
- Les filosofies de la vida: Dilthey i Bergson.

**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Seminaris	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

1. Classes presencials: hi ha dues hores de classes teòriques, impartides pel professor i en les quals poden participar activament els i les estudiants.
2. Preparació de classes teòriques. els i les estudiants han d'assistir a les classes teòriques havent llegit el material que per a cada sessió haja recomanat el professor, tant pel que fa als textos clàssics com a la bibliografia secundària bàsica. Aquest treball previ és imprescindible per al bon seguiment de les classes i per a la desitjable participació activa de l'estudiant en el seu desenvolupament.
3. Classes pràctiques. El grup de classe es divideix, eventualment en funció del nombre d'estudiants matriculats, en dos grups de pràctiques, i cada un ha d'assistir a les classes presencials programades, que són una hora per setmana. Ocasionalment, aquestes hores es poden agrupar i fer dues hores seguides cada dues setmanes. Aquestes classes, concebudes com a complement de l'explicació teòrica dels continguts de l'assignatura, segueixen el model d'anàlisi i comentari de textos directament relacionats amb la temàtica desenvolupada pel professor en les classes teòriques.
4. A fi d'avaluar les competències adquirides especialment en les classes pràctiques, tots els i les estudiants han de realitzar i presentar per a la seua avaluació un assaig o treball individual original sobre un text o temàtica prèviament consensuat amb el professor, la qualificació del qual forma part de la nota final.
5. Tutories. Hi ha dos tipus de tutories: unes de programades per a la preparació i supervisió del treball pràctic i altres per a consultes.



AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura reflecteix la qualificació de l'examen escrit en què s'avaluen els continguts, competències i habilitats desenvolupats en les classes presencials teòriques i pràctiques, i la qualificació de l'assaig original. Prova escrita: La qualificació de la prova escrita suposa el 80% de la nota final (fins a 8 punts sobre 10). Assaig original: La qualificació de l'assaig representa el 20% de la nota final (fins a 2 punts sobre 10). La composició de la nota final s'atè, en síntesi, al quadre següent: prova escrita, 80%; assaig original, 20%; TOTAL 100 %. Per a aprovar, els i les estudiant necessàriament han de fer un examen, en el qual han de demostrar l'adquisició de les competències exercides en les classes presencials teòriques i pràctiques, i presentar l'assaig original esmentat. Per a poder sumar els punts obtinguts en l'assaig, els i les estudiants han d'obtenir almenys un 4 (sobre 8) en l'examen. Si no es lliura l'assaig, la qualificació serà de NO PRESENTAT, i es conservarà la nota obtinguda en l'examen fins a la presentació d'aquest assaig dins de les dues convocatòries oficials del curs acadèmic. Llavors, s'aplicaran els criteris exposats més amunt i es procedirà a la qualificació.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Fichte, J.G., Introducciones a la Doctrina de la Ciencia. Madrid: Tecnos, 1997.
- Hegel, G. W. F.: Fenomenología del espíritu. Madrid: Abada, 2010.
- Enciclopedia de las ciencias filosóficas. Madrid: Alianza, 1997.
- Principios de la filosofía del derecho. Barcelona: Edhasa, 1999.
- Lecciones sobre filosofía de la historia universal. Madrid: Alianza, 2004.
- Introducción a la historia de la filosofía. Madrid: Escolar y Mayo, 2012.
- Ciencia de la lógica. Madrid: Abada, 2019.

- Kierkegaard, S.: El concepto de angustia. Madrid: Alianza, 1997.
- Kierkegaard. Madrid: Gredos, 2010.
- Temor y temblor. Madrid: Trotta, 2019.
- Migajas filosóficas. Madrid: Trotta, 2019.

- Marx, K.: Crítica de la filosofía del Estado de Hegel. Madrid: Biblioteca Nueva, 2002.
- Manuscritos: economía y filosofía. Madrid: Alianza, 1997.
- Elementos fundamentales para la crítica de la economía política (Grundrisse), México: Siglo XXI, 2001.
- El Capital. Crítica de la economía política. México: Siglo XXI, 2008.
- Marx, K., Engels, F.: La sagrada familia. Madrid: Akal, 1981.
- La ideología alemana, Madrid: Akal, 2013.

- Nietzsche, F.: El nacimiento de la tragedia, Madrid: Alianza, 2004.
- Sobre la utilidad y el perjuicio de la historia para la vida. Madrid: Biblioteca Nueva, 2003
- Así habló Zaratustra. Madrid: Alianza, 1997.
- Más allá del bien y del mal. Madrid: Alianza, 2005.
- Crepúsculo de los ídolos. Madrid: Alianza, 1996.
- La genealogía de la moral. Madrid: Alianza, 2005.



- Sobre verdad y mentira en sentido extramoral. Madrid: Tecnos, 2012.
- Schelling, F.W.J. Obras seleccionadas. Madrid: Gredos, 2012.
 - Schopenhauer, A.: El mundo como voluntad y representación. Madrid: Alianza, 2010.
Sobre la voluntad en la naturaleza, Madrid, Alianza, 1987

Complementàries

- Althusser, L.: La revolución teórica de Marx. México: Siglo XXI, 2004
- Arnaud, P.: Sociología de Comte. Barcelona: Península, 1986.
- Blanco Regueira, J., Existencia y verdad (Alrededor de Kierkegaard). México: UNAM, 1983.
- Bloch, E.: Sujeto-Objeto. El pensamiento de Hegel. México: FCE, 1982.
- Duque, F.: La era de la crítica: Madrid, Akal, 1998.
- Fink, E.: La filosofía de Nietzsche. Madrid: Alianza, 2000.
- Heinrich, M.: Crítica de la economía política. Una introducción a El Capital de Marx, Madrid: Escolar y Mayo, 2008.
- Kojève, A.: La dialéctica del amo y del esclavo en Hegel. Buenos Aires: La Pléyade, 1987.
- Kolakowski, L.: Las principales corrientes del marxismo. Madrid: Alianza, 1993.
- Löwith, K.: De Hegel a Nietzsche. La quiebra revolucionaria del pensamiento en el siglo XIX. Buenos Aires: Katz, 2007.
- Marcuse, H.: Razón y revolución. Hegel y el surgimiento de la teoría social. Madrid: Alianza, 2003.
- Negro, D.: Liberalismo y socialismo. La encrucijada intelectual de John Stuart Mill, Madrid, Instituto de Estudios Políticos, 1975
- Philonenko, A.: Schopenhauer. Una filosofía de la tragedia. Barcelona: Anthropos, 1998.
- Postone, M.: Tiempo, trabajo y dominación social. Una reinterpretación de la teoría crítica de Marx. Madrid: Marcial Pons, 2006.
- Ruiz Sanjuán, C.: Historia y sistema en Marx. Hacia una teoría crítica del capitalismo. Madrid: Siglo XXI, 2019.
- Sánchez Meca, D.: Nietzsche. La experiencia dionisiaca del mundo. Madrid: Tecnos, 2005.
- Schmidt, A.: Feuerbach o la sensualidad emancipada, Madrid, Taurus, 1975
- Valls Plana, R.: Del yo al nosotros. Lectura de la Fenomenología del espíritu de Hegel. Barcelona: PPU, 1994.
- Viallaneix, N., Kierkegaard. El único ante Dios. Barcelona: Herder, 1977.
- Villacañas, J. L.: La filosofía del idealismo alemán. Madrid: Síntesis, 2001.
- VV.AA., Kierkegaard vivo. Madrid: Alianza, 1968.